

Súd: Okresný súd Bánovce n/B
Spisová značka: 6C/106/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3213203076
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 04. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Radoslav Svítana, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSBN:2014:3213203076.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bánovce nad Bebravou v konaní pred sudcom JUDr. Radoslavom Svítanom, PhD., v právnej veci navrhovateľa: DOXX, a.s., so sídlom Kálov 356, 010 01 Žilina, IČO 36399591, zastúpeného Advokátskou kanceláriou Škamla, s.r.o., Makovického 15, 010 01 Žilina, proti odporcovi: T. Ž., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XXXX/X, XXX XX B. Z. B., zastúpenému opatrovníčkou pre toto konanie JUDr. Monikou Kordošovou, vyššou súdnou úradníčkou Okresného súdu Bánovce nad Bebravou, o zaplatenie 500,- eur spolu so zmluvnou pokutou vo výške 2,50 eur denne a s príslušenstvom takto

rozhodol:

Odporca je p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľovi sumu 500,00 eur spolu so zmluvnou pokutou vo výške 0,25 eur denne od 24.03.2013 do zaplatenia a s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 500,00 eur od 24.03.2013 do zaplatenia, to všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Vo zvyšnej časti sa návrh z a m i e t a .

Žiaden z účastníkov konania n e m á p r á v o na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa návrhom podaným dňa 20.6.2013 domáhal, aby súd uložil odporcovi zaplatiť navrhovateľovi sumu 500,- eur spolu so zmluvnou pokutou vo výške 2,50 eur denne od 7.9.2012 do zaplatenia a s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 500,- eur od 7.9.2012 do zaplatenia a nahradiť trovy konania. Návrh odôvodnil tým, že navrhovateľ na základe listiny "Poskytnutie trvalej zálohy" poskytol dňa 16.3.2011 odporcovi finančnú zálohu na výmenu mincí a výplatu výhier vo výške 500,- eur, a to za účelom nepretržitej prevádzky výherných prístrojov a rulety. Odporca mal v zmysle uvedenej listiny povinnosť vrátiť navrhovateľovi zmluvnú zálohu v deň ukončenia činnosti správny výherných prístrojov, videohry a rulety. K ukončeniu správy výherných prístrojov, videohry a rulety došlo ku dňu pozastavenia podnikateľskej činnosti odporcu, t. j. k 6.9.2012. V tento deň mal teda odporca povinnosť vrátiť zmluvnú zálohu navrhovateľovi. Napriek výzve na zaplatenie pohľadávky si odporca svoju povinnosť vrátiť zmluvnú zálohu nesplnil. V listine "Poskytnutie trvalej zálohy" bola súčasne dohodnutá zmluvná pokuta za omeškание vo výške 0,5 % zo sumy zmluvnej zálohy za každý deň omeškania, t. j. 2,50 eur denne.

Keďže súdu sa nepodarilo doručiť návrh odporcovi a ani sa nepodarilo zistiť súčasnú adresu odporcu, súd uznesením z 20.1.2004 č. k. 6C/106/2013-48 ustanovil odporcovi opatrovníčku pre toto konanie.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením listinných dôkazov založených v spise, a to najmä: listina označená ako "Poskytnutie zmluvnej zálohy", výdavkový pokladničný doklad, mandátna zmluva zo

16.3.2011, výpis zo živnostenského registra na obchodné meno Andrej Žitňan, a zistil tento skutkový stav:

Navrhovateľ ako obchodná spoločnosť a odporca ako fyzická osoba - podnikateľ uzavreli dňa 16.3.2011 mandátnu zmluvu, ktorou sa odporca ako mandatár zaviazal zabezpečiť vo svojej prevádzke označenej ako PIVNICA Herňa Doxx v Bánovciach nad Bebravou správu a údržbu výherných prístrojov - videohier pre navrhovateľa ako mandanta podľa jeho pokynov a požiadaviek. Súčasne dňa 16.3.2011 sa navrhovateľ a odporca písomne dohodli na poskytnutí zmluvnej zálohy vo výške 500,00 eur určenej na prevádzkovanie výherných prístrojov. Odporca sa zaviazal túto zmluvnú zálohu navrhovateľovi vrátiť v deň ukončenia činnosti správy výherných prístrojov. Tiež bola medzi navrhovateľom a odporcom dohodnutá zmluvná pokuta za omeškanie vo výške 0,5 % z trvalej zálohy za každý deň omeškania. Navrhovateľ odovzdal odporcovi zálohu vo výške 500,00 eur dňa 16.3.2011, prevzatie tejto zálohy potvrdil odporca podpisom na výdavkovom pokladničnom doklade navrhovateľa. Z výpisu zo živnostenského registra vyplýva, že odporca ukončil svoju podnikateľskú činnosť k 23.3.2013. Odporca zmluvnú zálohu navrhovateľovi nevrátil.

Podľa § 261 ods. 1 Obchodného zákonníka táto časť zákona upravuje záväzkové vzťahy medzi podnikateľmi, ak pri ich vzniku je zrejmé s prihliadnutím na všetky okolnosti, že sa týkajú ich podnikateľskej činnosti.

Podľa § 261 ods. 6 Obchodného zákonníka zmluvy medzi osobami uvedenými v odsekoch 1 a 2, ktoré nie sú upravené v hlavě II tejto časti zákona a sú upravené ako zmluvný typ v Občianskom zákonníku, spravujú sa príslušnými ustanoveniami o tomto zmluvnom type v Občianskom zákonníku a týmto zákonom.

Podľa § 657 Občianskeho zákonníka zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu.

Podľa § 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

Podľa § 301 Obchodného zákonníka, neprimerane vysokú zmluvnú pokutu môže súd znížiť s prihliadnutím na hodnotu a význam zabezpečovanej povinnosti, a to až do výšky škody, ktorá vznikla do doby súdneho rozhodnutia porušením zmluvnej povinnosti, na ktorú sa vzťahuje zmluvná pokuta.

Podľa § 365 Obchodného zákonníka dlžník je v omeškaní, ak nesplní riadne a včas svoj záväzok, a to až do doby poskytnutia riadneho plnenia alebo do doby, keď záväzok zanikne iným spôsobom.

Podľa § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka ak je dlžník v omeškaní so splnením peňažného záväzku alebo jeho časti, je povinný platiť z nezaplatenej sumy úroky z omeškania dohodnuté v zmluve. Ak úroky z omeškania neboli dohodnuté, dlžník je povinný platiť úroky z omeškania podľa predpisov občianskeho práva.

Podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Na základe vykonaného dokazovania, po zhodnotení dôkazov jednotlivo a vo vzájomných súvislostiach súd dospel k záveru, že návrh je čiastočne dôvodný. V prvom rade súd dospel k záveru, že daný právny vzťah medzi navrhovateľom a odporcom je vzťahom obchodnoprávnym, pretože navrhovateľ je

právnická osoba, odporca bol v čase uzatvárania zmluvy podnikateľom a obsah zmluvy sa týkal práve podnikateľskej činnosti odporcu.

Listinu označenú ako "Poskytnutie zmluvnej zálohy" podpísanú oboma účastníkmi dňa 16.3.2011 posúdil súd podľa jej obsahu ako zmluvu o pôžičke (§ 657 Občianskeho zákonníka), na základe ktorej navrhovateľ prenechal odporcovi 500,- eur a odporca sa zaviazal vrátiť túto sumu v deň ukončenia prevádzkovania výherných prístrojov, videohry a rulety.

Pokiaľ však navrhovateľ tvrdil, že odporca ukončil správu výherných prístrojov, videohry a rulety dňom pozastavenia podnikateľskej činnosti, teda dňom 6.9.2012, súd konštatuje, že takéto tvrdenie nie je podložené žiadnymi listinnými dôkazmi, či už predloženými navrhovateľom alebo zaobstaranými priamo súdom. Podľa výpisu zo živnostenského registra odporca ukončil svoju podnikateľskú činnosť k 23.3.2013, pričom žiadne pozastavenie podnikateľskej činnosti v tomto výpise zaznamenané nie je. Ak navrhovateľ tvrdil, že odporca ukončil dohodnutú činnosť (prevádzkovanie výherných prístrojov) k 6.9.2012, v tejto časti neunesol dôkazné bremeno. Súd však napriek tomu návrhu vyhovel, pokiaľ ide o povinnosť vrátiť poskytnutú pôžičku (zálohu), keďže z vyššie uvedeného výpisu zo živnostenského registra vyplýva, že odporca ukončil svoju podnikateľskú činnosť k 23.3.2013. Je zrejmé, že najneskôr dňom úplného ukončenia svojej podnikateľskej činnosti musel odporca ukončiť aj prevádzkovanie výherných prístrojov (v opačnom prípade by zo strany odporcu išlo o nedovolené podnikanie). V súlade s listinou "Poskytnutie trvalej zálohy" bol tak odporca povinný vrátiť požičanú sumu (zálohu) v deň ukončenia prevádzkovania výherných prístrojov, teda - podľa zistenia súdu - dňa 23.3.2013. Ak tak neurobil, nasledujúcim dňom (od 24.3.2013) sa dostal do omeškania. Keďže v zmluve nebol medzi účastníkmi dohodnutý úrok z omeškania inak, podľa § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka v spojení s § 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. patrí navrhovateľovi úrok z omeškania vo výške o 8 percentuálnych bodov vyššej než základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania. Základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k 24.3.2013 bola 0,75 %, preto navrhovateľovi patrí úrok z omeškania vo výške 8,75 % ročne. Z vyššie uvedených dôvodov súd vyhovel návrhu v časti o zaplatenie istiny vo výške 500,- eur a úroku z omeškania vo výške 8,75 % ročne z dlžnej sumy (500,- eur) od 24.3.2013 do zaplatenia. Z vyššie uvedených dôvodov (nepreukázanie skončenia prevádzkovania výherných prístrojov odporcom ku dňu 6.9.2012) súd zamietol návrh v časti úroku z omeškania za obdobie od 7.9.2012 do 23.3.2013.

Súd ďalej dospel k záveru, že medzi navrhovateľom a odporcom bola v listine označenej ako "Poskytnutie zmluvnej zálohy" platne dojednaná zmluvná pokuta. Formulácia "ak správca (odporca) nevráti zálohu v deň ukončenia výherných prístrojov a rulety, je povinný zaplatiť zmluvnú pokutu za omeškanie zo zálohy vo výške 0,5 % za každý deň omeškania" dostatočne jasne ustanovuje, na aké porušenie zmluvných povinností sa zmluvná pokuta vzťahuje (omeškanie s vrátením zálohy), ako aj jej výšku (0,5 % zo zálohy za každý deň omeškania). Ako už bolo uvedené vyššie, odporca sa podľa zistenia súdu dostal do omeškania s vrátením zálohy dňom 24.3.2013, nie 7.9.2012, ako vyplýva zo žalobného návrhu, preto súd návrh v časti zmluvnej pokuty za obdobie od 7.9.2012 do 23.3.2013 zamietol. Pokiaľ ide o zmluvnú pokutu za obdobie od 24.3.2013 do zaplatenia, súd dospel k záveru, že zmluvná pokuta bola platne dojednaná, avšak vzhľadom na hodnotu a význam zabezpečovanej povinnosti je jej výška neprimeraná. Zmluvná pokuta zabezpečovala peňažné plnenie v relatívne nízkej výške, teda takú povinnosť, ktorej nesplnenie resp. neskoré splnenie nemohlo podstatnejšie ohroziť podnikateľskú činnosť navrhovateľa (inak by tomu bolo napríklad pri zabezpečení dodávky dôležitých prístrojov, zariadenia či tovarov, od ktorých by bolo závislé podnikanie veriteľa). Vzhľadom na takúto zabezpečovanú povinnosť je potrebné považovať zmluvnú pokutu vo výške 2,50 eur (0,5 % z dlžnej istiny) denne, teda 182,5 % ročne za neprimeranú a priznanie zmluvnej pokuty v takejto výške by mohlo byť považované za bezdôvodné obohatenie na strane navrhovateľa. Súd preto v súlade s ustanovením § 301 Obchodného zákonníka znížil zmluvnú pokutu uplatňovanú navrhovateľom na úroveň 0,05 % z dlžnej istiny, teda 0,25 eur denne, čo je výška bežne uplatňovaná v obchodných záväzkových vzťahoch pri omeškaní peňažných plnení. Súd ešte uvádza, že ani po tom, čo súd na pojednávaní uviedol ako svoje právne posúdenie, že zmluvnú pokutu dohodnutú vo výške 0,5 % za každý deň omeškania považuje za neprimerane vysokú vzhľadom na hodnotu a význam zabezpečovanej povinnosti, navrhovateľ neoznačil žiadne dôkazy a ani netvrdil, že by navrhovateľovi omeškaním odporcu vznikla škoda, ktorej rozsahom by bol súd pri využití moderačného oprávnenia podľa § 301

Obchodného zákonníka obmedzený. Skutočnosť, že navrhovateľ a jeho právny zástupca sa nezúčastnili na pojednávaní (vopred sa písomne ospravedlnili, avšak nežiadali o odročenie pojednávania, naopak súhlasili s prejednaním veci v ich neprítomnosti), bolo ich slobodné rozhodnutie. Týmto rozhodnutím vzali na seba aj riziko, že nebudú môcť reagovať na vývoj pojednávania a na súdom zistený a oboznámený skutkový stav a právne posúdenie.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (O.s.p.) tak, že nepriznal náhradu trov konania žiadnemu z účastníkov konania, keďže každý z nich bol úspešný len sčasti. Neúspech navrhovateľa v časti zmluvnej pokuty vo výške 2,50 eur denne za obdobie od 7.9.2012 do 23.3.2013, teda spolu vo výške 495 eur (198 dní x 2,50 eur denne) nemožno považovať za neúspech len v nepatrnej časti.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie písomne na Okresný súd Bánovce nad Bebravou do 15 dní odo dňa doručenia tohto rozhodnutia.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (označenie súdu ktorému je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, podpis, dátum) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a príloh tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis s prílohami, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy (§ 42 ods. 3, § 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p., teda:

- sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,
- účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,
- v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,
- účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,
- rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát,
- súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav,
- sa rozhodlo bez návrhu, nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali,
- bol odvolacím súdom schválený zmier;

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností;

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam;

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.);

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie,

oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie.